

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2008/09:7

Stenografiska
uppteckningar
2008/09:7

Fredagen den 24 oktober

1 § Jordbruksminister Eskil Erlandsson

Återrapport från ministerrådsmötet den 29 och 30 september 2008

Information och samråd inför ministerrådsmötet den 27 och 28 oktober 2008

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan har slagit 9.30 och det är dags att öppna dagens sammanträde. I dag ska vi prata om jordbruk och fiske samt en del övrigt.

På agendan står dels återrapporter från gångna råd, dels information och samråd inför det kommande rådet.

På miljöpartistolen sitter i Per Bolunds frånvaro Tina Ehn som är ledamot i miljö- och jordbruksutskottet.

Jag ska också säga att det har varit ett informellt jordbruksministerråd som jordbruksministern informerade om muntligt senast han var här. Den rapporten finns nu också skriftligt. Pratad om den har vi redan gjort.

Vi går in på den gula agendan, återrapport från rådsrådet den 29 och 30 september, och jag ger ordet till jordbruksministern.

Anf. 2 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Den skriftliga rapporten har kommit er till del, och jag är beredd att svara på frågor med anledning av denna.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger rapporten till handlingarna och går in på information och samråd inför rådsrådet nästa vecka. Det var information i miljö- och jordbruksutskottet senast i går och överläggning i fråga om fiskekvoter. Det återkommer vi till när vi kommer dit på dagordningen.

Först har vi punkt 3 som är en riktlinjedebatt om förslaget om frukt i skolan. Jag vill uppmärksamma er på att det är just en riktlinjedebatt. Den här frågan har ju varit uppe i nämnden förut som information och i diskussionsform den 26 september. Då fanns det stöd för regeringens linje, nämligen att inta en kritisk hållning och försöka få bort det sämsta i förslaget. Detta vann stöd med avvikande meningar från s, v och mp. Liknande positioner ligger i underlaget även den här veckan. Sista ordet sägs alltså inte på det här ministerrådsmötet.

Anf. 4 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

I juli månad presenterade kommissionen, som ni alla vet, ett förslag om att införa ett skolfruktsprogram på gemenskapsnivå. Sverige har hittills stått väldigt ensamt i sin kritik mot det förslaget. De flesta medlemsstater är positiva till förslaget och har dessutom velat öka budgeten. Man har velat att programmet ska omfatta sockerberikade produkter och man har velat begränsa förslaget till att enbart gälla EU-produkter, alltså helt i motsats till regeringens ståndpunkter.

Jag ska nu vara helt öppen mot er och tala om vilka problem vi har och vad vi kan vinna respektive förlora.

Beslut om skolfrukten kommer sannolikt att tas i november månad, samtidigt som beslutet om den så kallade hälsokontrollen av jordbrukspolitiken fattas. Det finns därför stora risker att en eventuell nej-röst till skolfrukten ligger oss i fatet i förhandlingarna om hälsokontrollen. Ställer man dessa frågor emot varandra är det min bedömning att hälsokontrollen tveklöst är en större och därmed viktigare fråga.

Så till förslaget. En framgång för de svenska förhandlarna är att det verkar som om vi kommer att få in i texten att vi utesluter sockrade produkter. Jag är mycket nöjd med att vi har fått gehör för detta.

Så här långt är också budgeten begränsad till 90 miljoner euro, vilket vi anser positivt under rådande omständigheter då egentligen samtliga medlemsstater vill öka budgeten. Europaparlamentet vill att den ska öka så mycket som till 500 miljoner euro. Denna pengafråga kommer sannolikt att diskuteras vidare under rådsrådet nästa vecka.

I fråga om preferenser för EU-produkter verkar det emellertid som om kommissionen och ordförandeskapet är öppna för att få in en sådan skrivning i rådsförordningen. Jag kommer att försöka se till att en sådan skrivning inte kommer till stånd. Gör den det kan jag inte stödja förslaget.

Anf. 5 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Tack så mycket för redogörelsen! Jag tror ändå att det är viktigt att vi från svensk sida hävdar den ståndpunkt som vi har haft, därför att det här strider väldigt starkt mot den svenska traditionen för hur sådant här ska hanteras. Dessutom är det konstaterat att det är pengar utanför jordbruksbudgeten som plockas in och som dessutom egentligen är ett riktat stöd till fruktodlare. Det är ju grunden till alltihop. Jag utgår från att ministern kommer att hålla den linje som vi har i textmassan.

Anf. 6 CARINA OHLSSON (s):

Fru ordförande! Jag tycker att det är bra att man har fått bort sockrade produkter ur förslaget. Vi var oroliga över att det kunde bli sylt och allt möjligt annat. Det är väldigt bra.

Jag tycker inte att det ska ges några pengar över huvud taget, även om det, som ministern säger, är en framgång att budgetkostnaden blir på en lägre nivå än till exempel parlamentet har föreslagit.

Det som vi har haft som ståndpunkt från Socialdemokraternas sida är att man i förslaget till de svenska ståndpunkterna inte riktigt skriver så som ministern säger. Det står ”dock kritiska”. Vi tycker att man också i handlingarna kan säga att man är emot förslaget i stället för att ha omskrivningen ”dock kritiska”.

Anf. 7 JACOB JOHNSON (v):

Det är bra att sockret är uteslutet. Det är också bra när jordbruksministern säger att han kommer att rösta nej om det blir villkorat till EU-produkter, om jag uppfattade det hela rätt. Men det är också oroväckande att det diskuteras avsevärt högre summor.

Jag kvarstår också vid vår principiella avvikande mening sedan tidigare.

Anf. 8 SOFIA ARKELSTEN (m):

Jag tänkte bara vara tydlig med att vi uppskattar att ministern förhandlar och försöker göra det här förslaget mindre dåligt. Det är en bra sak. Vi ska vara kritiska mot det här. Det är till syvende och sist en budgetfråga och det handlar om hur vi använder de gemensamma pengarna. Fortsätt att göra det mindre dåligt och se till att vi inte stöder detta!

Anf. 9 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Jag påstår, rätt eller fel, att utan det idoga svenska arbetet hade det här förslaget varit bra mycket sämre än det är för närvarande. Det är därför jag säger att får vi som vi vill kan vi i slutändan inte rösta nej. Har vi kämpat för att hålla nere pengasumman, har vi fått bort de sockrade produkterna, har vi fått bort EU-preferensen, alltså samtliga saker som väldigt många vill ha, kan vi inte göra det.

Förslaget är dock en rörlig materia. Just nu ser det ut som om vi inte får igenom allt det vi har stått för och kämpat för tillsammans med kommissionen, och då kommer vi att rösta nej.

Anf. 10 TINA EHN (mp):

Jag skulle också bara vilja instämma i att det är bra att sockret verkar vara på väg ut. Det var ingen riktig garanti, förstod jag, men det verkar som om det kan bli så. Samtidigt är det bra att driva ett motstånd också mot att det ska vara EU-produkter. Det är bra.

Trots allt finns kritiken mot kostnaden också, därför stöder jag den avvikande meningen fortsättningsvis.

Anf. 11 SOFIA ARKELSTEN (m):

Det är naturligtvis viktigt att vi förhandlar så mycket vi kan. Men en av de viktiga sakerna som står i den svenska ståndpunkten är att det ska vara budgetneutralt. Det uppfylls inte, därför ser jag inga problem med att rösta emot detta även om man har förhandlat på ett bra sätt.

Anf. 12 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Avgörandet kommer att ske under novembersammanträdet. Nämnden får då ta ställning till det slutgiltiga förslag som föreligger. Men riktlinjedebatten som vi kommer att ha kommer att vara väldigt styrande, och jag vill fortsätta att ha nämndens mandat för att styra i den riktning som vi tycker är bra från svensk sida. Ställer man sig vid sidan om och inte är aktiv har man ingen påverkan på förslaget över huvud taget.

Anf. 13 LARS LILJA (s):

Fru ordförande! Jag har bara en liten allmän fråga om hur förhandlingsklimatet egentligen är. Jordbruksministern sade att om vi röstar nej i den här frågan får vi stora problem med att få igenom våra eventuella synpunkter när det gäller den så kallade hälsokontrollen. Har man i de här förhandlingarna inte förmågan att skilja mellan de olika ärendena, eller är man de facto tvungen att kohandla mellan två helt olika saker för att få igenom sina eventuella synpunkter? Det är klart att jag då känner mig oroad över hur det går till i de här sammanhangen.

Anf. 14 ORDFÖRANDE:

Jag ska påminna om att det finns möjligheter att hemligstämpla väldigt ärliga svar på sådana frågor.

Anf. 15 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Det finns många svar på den väldigt intressanta frågeställningen faktiskt. Ett svar är att vi, som nämnden mycket väl känner till, kanske har tio ställningstaganden att göra på varje rådsmöte. Det är alldeles självklart att människor sluter sig samman i grupper för att bilda den kvalificerade majoritet som många gånger behövs. Då får man ju ge och ta lite grann för att komma med i en grupp där man får så mycket som möjligt av vad man själv vill.

I enskilda ärenden har det väldigt stor betydelse – ibland de facto-betydelse, ibland på marginalen – om man är med vid bordet över huvud taget och förhandlar eller om man på förhand har sagt nej, att vi inte tycker om det här och att vi kommer att rösta nej. Då är man över huvud taget inte med vid bordet och har egentligen inte någon talan även om man begär ordet. Ingen bryr sig om vad man säger eftersom alla vet att man ändå kommer att rösta nej i slutvarvet.

Anf. 16 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Jag kan bara vidimera vad jordbruksministern säger när det gäller förhandlingsklimatet nere i Europa. Jag har inte samma erfarenhet, men jag har varit med lite grann, och det är de facto så att frågorna går i varandra. Det man kan vinna på gungorna kanske man förlorar på karusellen. Så är det.

Att däremot i detta läge ha en annan inställning än den vi har haft tidigare stärker inte Sveriges förhandlingsposition. Den stärks tvärtom av vi håller fast vid att ministern kan hänvisa till att parlamentet i Sverige har den här inställningen. Jag vidhåller att den skrivning som vi har är bra.

Anf. 17 LARS LILJA (s):

Jag ska försöka komma lite vidare så att jag får klart för mig om jag har förstått det rätt. Bengt-Anders tog upp lite av det jag funderade på. Jag inser att har vi sagt att vi ska rösta nej i den ena frågan är lätt att inse att ingen bryr sig om vad vi säger i den frågan. Problemet är att om vi har sagt att vi ska rösta nej i den ena frågan lyssnar de inte när vi sedan driver nästa fråga, det vill säga vi har ett betydligt sämre förhandlingsläge när det till exempel gäller detta med hälsokontrollen därför att vi har

röstat nej i frågan om skolfrukten. Jag vill påstå att det gör mig kraftfullt bekymrad om det är på det sättet. Det kanske är så det går till, och det var egentligen den frågan jag ställde. Hur går det till? Är det så illa att man inte kan lyssna på oss på ett bra sätt när vi diskuterar hälsokontrollen om vi råkar vara emot detta med skolfrukten?

Anf. 18 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Frågornas viktighet skiljer sig mellan länderna. Jag har förstått att den här frågan känns väldigt viktig för medlemsstater i den södra delen av Europa som har en stor produktion och stora odlingar av frukt och grönt på ett annat sätt än vad vi kanske har. Vi tycker kanske att en annan fråga är väldigt viktigt utifrån ett perspektiv som de tycker är mindre viktigt. Då blir det så att man väger stort och smått mot varandra och undrar: Kan ni inte hjälpa oss med den här för er lilla frågan? Svaret blir då: Nej, ni hjälpte inte oss med det som ni tyckte var litet förra gången.

Lite så är det i förhandlingsspelet i Europa. Jag tror att det är så i andra förhandlingsspel nationellt och annorstädes också.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Nu kan nämnden sammanfatta detta för den här gången. Vi har anledning att återkomma i den här frågan. I dag konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga med avvikande meningar från s, v och mp.

Punkt 4 gäller den redan omnämnda hälsokontrollen. Det står allmän riktlinje på det blå papperet, men det ska vara riktlinjedebatt. Den här frågan är i allra högsta grad levande över ett antal olika rådsmöten. Jag har förstått att jordbruksministern har lite muntlig information utöver den skriftligt utsända. Här rör det på sig nästan dagligen. Det står till exempel i papperen att det redan när vi träffas i dag ska ha varit ett möte med den så kallade högnivågruppen. Det finns kanske lite att berätta om det.

Anf. 20 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Ordförandeskapet i rådet har tydligt signalerat att förhandlingarna om hälsokontrollen är på väg in i ett slutskede. Det är möjligt att det huvudsakliga innehållet i en slutlig överenskommelse kommer att avgöras under nästa veckas rådsmöte. Det är därför viktigt att jag har mandat att förhandla eftersom möjligheterna att påverka överenskommelsen därefter, det vill säga efter nästa veckas rådsmöte, kan vara ytterst begränsade.

Förhandlingarna i rådet kommer att inledas med att ordförandeskapet presenterar en sammanfattning av sina slutsatser från de högnivåmöten som har hållits under oktober månad. Därefter kommer ordförandeskapet att tillsammans med kommissionen hålla trilateraler med jordbruksministrarna som kommer att avkrävas slutliga ställningstaganden i vissa utestående frågor.

Ordförandeskapet avser att på förhand skicka ut ett arbetspapper som ska utgöra underlag för trilateralerna. Medlemsstaterna, inkluderande Sverige, har fortfarande inte fått dessa arbetspapper.

Jag kan därför inte med säkerhet uttala mig om vilka frågor vi kommer att ställas inför. Vi har dock fått vissa informella uppgifter som tyder på att följande aspekter kan komma att tas upp. Det handlar om minskade

procentsatser för ökad obligatorisk modulering och progressiv modulering, minskad nationell medfinansiering vid användande av medel som kommer från den ökade moduleringen, lämplig procentsats för den årliga ökningen av mjölkkvoten i syfte att uppnå en mjuklandning år 2015 och en höjning av de finansiella taken för särskilda stöd, det så kallade nationella kuvertet.

Vilka frågor som än ställs vid trilateralerna kommer jag att lämna svar som är i linje med de svenska ståndpunkterna som har framförts tidigare under förhandlingarna. Vad gäller tidigare nämnda frågor kan jag påminna om följande. Sverige stöder i princip kommissionens förslag om ökad modulering med 2 procent. Vi har däremot motsatt oss förslaget om progressiv modulering. Ett villkor för Sveriges stöd till ökad modulering är att tillskottet av modulerade medel ska kunna användas utan att det ställs krav på nationell medfinansiering. Sverige förespråkar en linjär höjning av mjölkkvoterna med 2 procent per år, det vill säga totalt 10 procent. Vi har särskilt framhållit att ett beslut om kvotökning måste gälla för hela utfasningsperioden så att spelreglerna på marknaden blir stabila och förutsägbara. Sverige motsätter sig en höjning av det finansiella taket för särskilt stöd.

Det är dock viktigt att jag samtidigt, och det betonar jag här, har möjlighet att acceptera de eventuella kompromisslösningar som ordförandeskapet och kommissionen föreslår även om dessa lösningar inte är hundra procentigt i linje med de ståndpunkter som Sverige hittills har hävdad.

Anf. 21 TINA EHN (mp):

Jordbruksministern presenterade lite nya saker som jag inte riktigt har följt med i. Jag har en fråga om att vi inte stöder den progressiva moduleringen. Vad grundar vi det på?

Jag ser också att vi driver frågorna om betesmark. Jag skulle gärna vilja höra hur man argumenterar där. Jag ger mitt fulla stöd till att jordbruksministern driver den frågan eftersom den är väldigt viktigt när det gäller biologisk mångfald för oss i Norden.

Jag ser också att vi pratar mycket om en minskning av den administrativa bördan, vilket jag tror att alla partier i riksdagen tycker är viktigt.

När man tittar på miljöåtgärder och biologisk mångfald ser jag inte att den frågan lyfts upp i förhållande till de andra frågorna utom när det gäller frågan om betesmarken. Jag tycker att det skulle vara trevligt att få en kommentar till det.

Anf. 22 CARINA OHLSSON (s):

Fru ordförande! Jag hade egentligen samma frågor som Tina Ehn, nämligen hur frågan om betesmarken ligger nu. Vi är också överens över partigränserna om att det är viktigt att driva frågorna om de administrativa bördorna. Hur ligger landet där? Finns klimat och biologisk mångfald fortfarande med i diskussionen? Eller är det mer de traditionella jordbruksfrågorna som handlar om stöd som diskuteras?

Jag skulle också vilja höra lite mer om moduleringen, vilka olika länder som tycker vad och hur förhandlingsläget ser ut.

I övrigt kan jag säga, vilket kanske gläder jordbruksministern, att vi stöder jordbruksministerns förhandlingar i de här frågorna. Det kan vara trevligt att säga det också.

Anf. 23 BENGTT-ANDERS JOHANSSON (m):

Fru ordförande! Jag skulle vilja att jordbruksministern upprepar vad som sades om det nationella kuvertet. Jag missade den sista biten och hörde bara något om ett nationellt kuvert eftersom jag skrev samtidigt.

Nu finns det uppenbarligen ett förslag om att man skulle göra en mjuklandning i förhållande till den linjära procentuella minskningen av mjölkkvoten. Är det jordbruksministerns bedömning att detta möjligen kan ta bort Polens äskande om användningen av överskottet av jordbrukspolitikens pengar? Det ligger under en senare punkt, men vi sade ju tidigare att punkterna hänger ihop i förhandlingsarbetet.

Vi har varit oerhört tydliga när det gäller full frikoppling. Kommer man att landa i en full frikoppling eller kommer det att finnas en del smolk i bägaren i fortsättningen också, enligt ministerns bedömning?

Lär det komma mer från ordförandeskapet före mötet i nästa vecka? Eller är detta de slutgiltiga papperen? Jag frågar detta för att nämnden i så fall ska kunna ha en hög beredskap.

Anf. 24 ORDFÖRANDE:

I början sade jag bara allmänt att frågan är välbekant och har varit här förut. Jag ska också anmäla att det har varit överläggningar i miljö- och jordbruksutskottet tidigt i processen. Det är dessutom en sådan fråga där vi också har haft en kammardebatt. Miljö- och jordbruksutskottet har skrivit ett utlåtande som har debatterats och beslutats om i kammaren. Där finns det ett brett stöd, precis som Carina Ohlsson har sagt. Kommissionen svarade också på det här utlåtandet, och det inkom den 27 juni i somras. Ni som inte har läst det kan notera att kommissionen tar sådana här breda förankrade parlamentariska synpunkter på stort allvar även om de inte formellt måste det. Det vill jag gärna påminna om igen.

Anf. 25 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Det är mycket relevanta frågor. Jag ska försöka att göra mitt bästa för att svara på dem. Om jag missar något får ni vara vänliga och komma tillbaka.

Vi har en principiell inställning till progressiv modulering, och det är att vi är emot sådant. Det är vi av framför allt två skäl. Det ena skälet är att det riskerar att slå sönder företag, vilket i sin tur leder till det andra skälet, nämligen att vi får en ökad administrativ börda både i administrationen och för företagen. Det är ett led i regelförenklingsarbetet också.

När det gäller frågan om betesmarken kan jag upplysa om att vi vid vårt förra rådsmöte blev ställda inför uppgiften att nationellt från respektive medlemsstat för ordförandeskapet och kommissionen presentera de för respektive medlemsland tre viktigaste frågorna. Man var mycket noga med att det bara skulle vara tre frågor.

Jag valde att presentera tre frågeställningar som inkluderade en lösning för frågan om betesmarken för svensk del. Det har kommit signaler om att den är under lösning i det här sammanhanget. Det innebär att man eventuellt ändrar den rådsförordning som gäller på området så att vi klarar ut den svenska problematiken i det här avseendet.

Den andra frågeställningen som jag tog upp och som jag ansåg vara väldigt viktig var regelförenklingsarna och minskningen av den administ-

rativa bördan för företagarna och bönderna och även för samhället i form av kontrollapparater och administration i de samhälleliga organen.

Frågorna om klimat, biologisk mångfald med mera är ingalunda bortsorterade. Tvärtom skulle jag vilja säga att de ligger som övergripande nya utmaningar som vi till del ska försöka hjälpa till att lösa med hjälp av den översyn av jordbrukspolitiken som vi gör. De modulerade pengar som är tänkta att komma ska i huvudsak användas till att ta sig an dessa nya utmaningar som vi i Europa är överens om att vi har.

När det gäller det nationella kuvertet tror vi att man från ordförandeskapets sida kommer att formulera en frågeställning om en höjning av det finansiella taket för det särskilda stödet. Det tycker vi inte om. Det möjliggör ju för medlemsstater att införa system som till exempel kan vara konkurrensnedvidande, men det kan också ha en påverkan på den nationella budgeten.

Vad gäller mjölkkvoterna finns det olika funderingar ute i Europa, inte minst beroende på att det nu råder en situation som är diametralt motsatt den som rådde för något halvår sedan. Nu är det återigen något överskott på marknaden, vilket leder till tryckta priser i alla delar av Europa. Det finns olika funderingar om hur man ska komma till rätta med detta. Ett sätt som någon har föreslagit är att man inte ska ha någon linjär ökning av mjölkkvoterna utan gör det hela på något annat sätt, så att man inte ökar trycket på mjölkmarknaden för mycket.

Någon har föreslagit att vi ska ha en översyn något år framåt i tiden, vilket i sin tur kan leda till att man ändrar på en eventuell linjär ökning av mjölkkvoterna. Jag vet att det finns någon som vill ha ett annat reglerande system i stället för kvotsystemet – någon extrabetalning eller liknande för det som ryms inom den gamla kvoten. Det finns många förslag på hur man ska komma fram till detta.

Min inställning är alltså att vi ska följa det vi har sagt från början, alltså en linjär ökning så att vi får en mjuk landning senast år 2015.

Vi står fortsättningsvis för en full frikoppling. Det finns några undantag. Dem har vi gått med på. Am- och dikor är ett sådant undantag. Det gäller inte för Sverige eftersom vi redan har frikopplat am- och dikobidragen. Principiellt säger vi att bättre marknadsanpassning är bra för bönderna och för konsumenterna.

Hur kommer vi då vidare i det här arbetet? Ja, här får jag närmast referera till Lars Liljas frågeställning. Det gäller att hitta dem som är *like-minded*, kolleger som tycker ungefär som vi, för att få igenom så mycket som vi bara kan. Konkret innebär detta att jag ska ha en sådan träff på måndag kväll med dem jag tror tycker ungefär som vi, allt för att vi ska kunna prata oss samman och föra fram likartade stånd- och synpunkter, så att vi får igenom så mycket som möjligt i det här avseendet.

Vi kommer förmodligen – hoppas och förutsätter jag – att från ordförandeskapet få bland annat frågeställningar innan mötet, men jag vågar inte utlova något eftersom vi ännu inte har fått dem. Men det är utlovat att vi ska få frågeställningar så att vi får någon stund att förbereda oss, i stället för att göra det på mötet.

Anf. 26 ERIK A ERIKSSON (c):

Fru ordförande! Åren går, endast subsidierna består, kan man tänka ibland. Visst är det märkligt.

När vi skulle bli medlemmar av EU gick vi in med ganska låga ambitioner. Det tycker jag är beklagligt i dag. Vi har till exempel låga kvoter för oljeväxtodlingen. Det har Sverige fått sota för, och då menar jag inte i pannorna. Återigen: Vi behöver ha framförhållning.

Jag är glad över att vi har kommit framåt. I den grupp där en representant för varje parti har varit med och arbetat, som ordföranden refererade till förut, tycker jag att det har varit ett fruktsamt arbete. Det vill jag tacka ministern med personal för.

Det har varit bra. Vi har kunnat ställa frågor och komma framåt. Men det är inte minst viktigt att vi just ser framåt, och då inte bara ett år eller en mandatperiod framåt, och funderar på hur det i framtiden kan se ut för svenskt och europeiskt jordbruk.

Jag tänker på detta med vinodling. I dag kan man väl få 10 000 per hektar i Sverige om man odlar kravdruvor. Jag kan ha fel. Detta kan låta som ett skämt i dag, men vad vet vi om temperaturhöjningar och annat? Naturligtvis ska vi inte ha subventioner eller subsidier. Där är vi överens i Sverige, och det är bra.

Betesmarksfrågan har jag fått svar på här. Det är viktigt att Sverige trycker på. Det tycker jag att vi kan hjälpas åt med eftersom vi pratar om biologisk mångfald. Vi vill gärna ha öppna kulturmarker. Jag tycker att vi alla som politiker har en uppgift att leva upp till detta i olika sammanhang där vi träffar människor och säga att detta är viktigt för oss. Här skiljer sig ju svenska förhållanden och sydländska förhållanden ganska mycket åt.

Jag har trots allt en fråga. Jag må vara trög, och det får man erkänna ibland. Det här med energi är på tapeten, och om ministern vill får han gärna svara på frågan om energi.

När ledamoten Carina Ohlsson och jag var i Berlin för ett och ett halvt år sedan ryckte en del från andra länder på axlarna och fnös åt oss när vi tog upp biobränslefrågan. Den är ju högaktuell nu, och konkurrensen med livsmedel är egentligen inget nytt. Förr var det hästarna som åt upp havren, nu går den till destillerier och annat.

Nåväl, om jordbruksministern skulle vilja kommentera detta lite skulle jag bli glad. Han får gärna ta upp kopplingen till transporter. Vi fortsätter ju att öka våra transporter och därmed användningen av fossila bränslen.

Anf. 27 JACOB JOHNSON (v):

I den övergripande svenska prioriteringen ingår ju en minskning av de totala utgifterna för jordbrukspolitiken. I handlingarna står det att kommissionens förslag i sin helhet innebär att den gemensamma jordbrukspolitiken utvecklas i en riktning som är i linje med de svenska övergripande prioriteringarna. Där kan man läsa in att det möjligtvis betyder att vi kommer att få en minskning av de totala utgifterna, men om man lyssnar på vad jordbruksministern säger och tar hänsyn till detta med höjt tak och så vidare läser jag snarast mellan raderna att det finns en uppenbar risk för att de kommer att öka i stället för att minska. Kan jordbruksministern kommentera det? Var ligger den svenska smärtgränsen?

Anf. 28 CARINA OHLSSON (s):

Jag har bara en följdfråga. Jag frågade ju vilka länder eller parter det är som man förhandlar med. Ministern sade att han på måndag skulle träffa några som han menar tycker ungefär som vi gör på svenskt håll. Det skulle vara ganska bra att få reda på vilka det är. Vi som parlamentarer träffar ju också en del andra. Då kan man också trycka på sådana som kanske är på väg att komma över till vår sida. Därför kans det vara bra att få reda på det, så att vi också kan försöka göra en del jobb i de frågorna.

En annan Carina sitter bakom ryggen på mig. Hon undrade: Kan vi från Småland och Skaraborg nu vara lugna i betesmarksfrågan, så att vi när vi kommer hem kan säga att jordbruksministern har löst den frågan? Eller ska vi avvakta något ytterligare möte?

Anf. 29 ORDFÖRANDE:

Själv har jag en allmänpolitisk reflexion. I somras var matpriserna den största krisfrågan på nästan alla ministerråd, alltså även på toppmötes- och Ekofinnivå. Sedan kom Ryssland, Georgien, finanskrisen och en del annat och kastade just den frågan av bordet. Å andra sidan är ekonomi- och prisfrågan mer aktuell än någonsin.

Hur har skiftet i allmänt krismedvetande påverkat de här förhandlingarna och diskussionerna? Onekligen står ekonomin kvar högt på agendan men på ett helt annat sätt än man kunde förutse i juli eller så sent som i augusti.

Anf. 30 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

I den här omgången var det väldigt relevanta och intressanta frågeställningar, tycker jag.

Först har vi energifrågan och komplexet. Energin ingår i de så kallade nya utmaningarna. Tanken är att bland annat de modererade pengarna ska användas för att försöka förbättra förutsättningarna för de nya utmaningarna. I detta ligger alltså energin.

Konkret innebär det, om vi använder termer som vi alla kanske förstår bättre, att vi kan få mer pengar i vårt landsbygdsprogram, som i sin tur kan användas för att få i gång olika typer av energiproduktion och energianvändning som är förnybara. Vissa möjligheter finns redan i det landsbygdsprogram som vi har i vårt land. Vi i vårt land är ganska unika med att ha denna möjlighet. Nu blir det en större möjlighet också för andra att få pengar för att använda biomassa för förädlad energi och sådan produktion.

Vad beträffar pengar bör man notera att vi har en ram att utgå från som vi inte styr över. De finansiella perspektiven styrs ju i sjuårsperioder, om jag inte minns fel, och vi har att förhålla oss till den ramen. Det är stats- och regeringscheferna som beslutar om detta. Emellertid ska man notera att det med svenska mått mätt har blivit ganska mycket pengar över på vårt råd. De pengarna är det många – vilket ni säkert har sett i olika handlingar – som vill ska användas. Det brukar vi motsätta oss, för de betalas ju tillbaka till oss.

Det vi kan göra är att se till att skapa system där det går åt mindre pengar, så att det blir mer pengar över. Så här långt tycker jag att vi åt-

minstone har varit halvduktiga, för det är varje år rätt mycket pengar kvar av dem som vi har till vårt förfogande.

När vi pratar pengar och apropå någon annan frågeställning här ska vi notera att de budgetdiskussioner som nu har uppkommit, efter finanskrisen, Georgien och så vidare, är något annorlunda så till vida att det är ett mindre antal medlemsstater som i dag är beredda att lägga till stora pengar för medfinansiering. Vi har alltså fått fler på vår sida, för det börjar bli tomt i fler pengabörsar nu än det var före midsommar. Det är tråkigt med den utveckling som har varit, men realiteten är i det här avseendet positiv för vår del.

Vad beträffar betesmarksfrågan ska väl ingen av oss åka hem till Småland och säga att den är klar, för det är den inte. Ingenting är klart förrän allting är klart, men vi är på god väg att lösa problematiken för svenskt vidkommande, vilket är till glädje för både Småland och andra provinser i vårt land.

Den sista frågeställningen, som ordföranden tog upp, är jättestor men synnerligen intressant. Förutom det jag redan har nämnt, alltså att benägenheten att släppa till nationella pengar i form av medfinansiering har minskat, kan man säga att benägenheten att plocka bort interventionssystem också har minskat.

Producentpriserna har faktiskt fallit ganska rejält och är i några fall tillbaka på de nivåer som gällde för ett och ett halvt år sedan, alltså på en mycket låg nivå. Det gör att ett antal stater igen har börjat prata om att vi inom unionen måste ha interventionssystem för ett antal olika produkter, grödor och liknande.

Vi kan också notera att matpriserna ännu inte har fallit tillbaka för konsumenterna, vilket tyder på att några led mellan produktionsledet och konsumentledet har en större marginal i dag än vad som var fallet tidigare. Ibland beror det kanske på att man har köpt på termin med för höga priser. Ibland beror det kanske på att man behöver öka sina marginaler, därför att lönekostnader, energikostnader och så vidare har ökat. Diskrepansen mellan de här prisnivåerna är större i dag än vad den var för ett och ett halvt år sedan. Men det är en frågeställning som vi kanske ska diskutera i annat sammanhang.

Svaret på Carina Ohlssons fråga är att vi kommer att prata med dem som vi brukar prata med: Danmark, England, Nederländerna, det stora flertalet av de baltiska staterna och Tjeckien, som för övrigt ingår i den trio som vi har ordförandeskapet tillsammans med. I vissa frågeställningar finns det också andra som vi har gemensamma saker med. Belgien brukar det gå att prata med, men inte på helheten.

Anf. 31 ERIK A ERIKSSON (c):

Fru ordförande! Jag tackar för svaret. Det är några följdfrågor som jag grunnar på.

Jag funderar på moduleringen. Om man modulerar över till energisatsningar i stället är det gott och väl, och då kan också en produktion och ett företagande lokalt utvecklas. Men generellt bör nog alla vi politiker här som trycker på knappar akta oss, för det finns en risk. Om vi bara för över pengar till landsbygdsutveckling är allt frid och fröjd, och pengar lyfts från en sund och säker livsmedelsproduktion till någonting som kanske håller i ett år. Jag är ute efter sådana projekt som att man

skriver en bygdebok om hur det var för 100 år sedan, där det sitter en 90-årig person och skriver bygdeboken. Vad ger det för utveckling? I stället bör man ju fokusera på dem som bor på landsbygden, som är unga i dag och som eventuellt kan bedriva ett företagande.

Jag ser en fara i att det bara blir ett sammelsurium av projekt om vi inte aktar oss. Men det har vi chans att göra, och att se oss för lite grann.

Får jag ställa en följdfråga till: Hur gör man i andra länder vad gäller just landsbygdsutveckling? Vi pratar om andra pelaren och om vi ska kunna utöka den. Finns det någon parallell till Sverige?

Anf. 32 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Användningen av landsbygdsprogrammet varierar väldigt kraftigt. Jag har inte papper med mig så att jag kan vara specifik nu, men vi ligger i topp vad gäller att använda landsbygdspengar till miljöåtgärder. Någonstans runt 70 procent av de pengar som finns i vårt landsbygdsprogram går till miljöåtgärder, biologisk mångfald och liknande. Det är mycket ovanligt om man tittar ut över Europa, där pengarna används mer till andra saker, typ kompetensutveckling.

Anf. 33 MONICA GREEN (s):

Det är mer en följdfråga på ordförandens fråga om livsmedelspriserna. I gårdagens frågestund i riksdagen ställde Anders Ygeman frågan vad det kommer sig att även om inflationen är hög och livsmedelspriserna ökar i hela Europa så ökar de mycket mer dramatiskt i Sverige. Går det att koppla till någonting om transporter? Man kan nästan inte förklara bort det med att det är citronerna som har ökat i pris, utan det måste finnas någon annan förklaring. Vet jordbruksministern något om det?

Anf. 34 ORDFÖRANDE:

Vi försöker som vanligt hålla oss ganska nära rådet, i den utsträckning det är rådsrelevant och EU-relevant.

Anf. 35 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Vi plockade ju på svenskt initiativ bort den obligatoriska trädan förra året, som nämnden säkert kommer ihåg. Det möjliggjorde odling på ungefär 10 procent ytterligare av tillgänglig mark i Europa. Drygt hälften av den tillgängliga 10-procentiga ökningen som var möjlig användes för odling under den säsong som är bakom oss nu. Det har lett till att produktionen är ganska mycket större både i Sverige och i Europa, vilket har fått till följd att producentpriserna har sjunkit och nästan sjunkit tillbaka till de nivåer som var för ett och ett halvt år sedan.

Det ligger alltså inte längre i att råmaterialet till den mat som finns i affärerna har blivit dyrare. En stor del i de kostnadsökningar som vi alla märker på restauranger och i affärer ligger i att mellanleden uppenbarligen har ett större utrymme i dag än vad som var fallet för ett och ett halvt år sedan.

Vad gör vi då i det här sammanhanget? Ja, en del i att få en mer marknadsanpassad produktion är att frikoppla, vilket vi står för. Det kommer att leda till en ökad produktion av det som är efterfrågat på

marknaden. En ökad produktion och att man bättre tillgodoser en marknad leder för det mesta till lägre priser.

2008/09:7
24 oktober

Anf. 36 MONICA GREEN (s):

För mig går det inte riktigt ihop, att om nu träodaodlingen har tagits bort, produktionen har ökat och producenternas priser har sjunkit så stiger ändå matpriserna. För mig är det inget bra svar. Det måste ju finnas någon annan anledning till varför matpriserna ökar så dramatiskt, eftersom det borde vara precis tvärtom. Om svaret är att vi ska producera ännu mer, om det hittills har varit så att ju mer vi har producerat, desto mer har matpriserna ökat, har det ju inte hjälpt hittills i alla fall.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Nu är vi på väg att glida lite från ämnet, som är hälsokontrollsdiskussionen på kommande jordbruksministerrådsmöte. Det här är en mycket viktig debatt, men vi ska försöka hålla oss till det vi har framför oss.

Anf. 38 PEDER WACHTMEISTER (m):

Jag tänkte bara komplettera det som jordbruksministern sade, eftersom jag har jordbruk som profession till vardags. Det är att terminshandeln har gjort att det man sålde i år är det som man hade sålt på termin förra året, vilket gör att priserna ligger kvar på en hög nivå. Om du säljer rågvet till en kycklinghandlare i dag får han betala 1 krona, men i våras kanske han hade köpt det på termin och fick då betala nästan 2 kronor. Till nästa år kommer det att ge ett annat genomslag.

Anf. 39 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Det finns tre ord som kompletterande svar.

Transporter har ökat ganska kraftigt kostnadsmässigt.

Arbetskraften har också ökat kostnadsmässigt i alla delar av Europa, vet jag.

Vi ska också ha i minnet att vi får ökade kontroller i olika led, i vårt land och i andra delar av Europa. Det är klart att det kostar pengar med kontroller också, så det är säkert en del i de kostnadsökningar som vi konsumenter får betala.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Därmed kan vi sammanfatta diskussionen om hälsokontroll för i dag. Den lär återkomma inför rådsmötet i november, om inte förr. Jag sammanfattar med att konstatera att det finns, såvitt jag kan notera, enhälligt stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Punkt 5 ska enligt mina noteringar ha utgått. Departementet nickar.

Punkt 6 är information angående trämarknaden med mera. Den har varit uppe som övrig fråga den 26 september och är, som sagt, information även nu.

Anf. 41 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Kommissionen har lagt fram ett förslag till en förordning om skyldighet för verksamhetsutövare som marknadsför timmer och trävaror på marknaden. På rådsmötet den 27 och 28 oktober kommer det att vara en informationspunkt på dagordningen där kommissionen presenterar förslaget.

Kommissionens förslag till lagstiftning bygger på att alla verksamhetsutövare som handlar med eller marknadsför timmer och träprodukter på gemenskapsmarknaden visar tillbörlig aktsamhet. Det innebär att aktörerna efter bästa förmåga ska fastställa att timmer och träprodukter kommer från legala avverkningar.

Förslaget kom den 17 oktober 2008. Vi har ännu inte haft möjlighet att analysera förslaget i detalj, vare sig när det gäller vilka konsekvenser det får för svenskt vidkommande eller hur det kan komma att påverka den internationella handeln. Eftersom förordningen gäller all virkeshandel inom EU påverkas även svenskt skogsbruk och handeln med virke i Sverige.

Det verkar vara ett lovande förslag som kommissionen har lagt fram. Signalen om att vi inte accepterar illegala avverkningar är viktig. Det är även bra att det i förslaget till förordning framgår att detta är en åtgärd av flera mot illegal avverkning. Arbetet med att stärka de berörda ländernas strukturer för lagefterlevnad, minskad korruption och tydliga ägar- och brukarrättigheter är exempel på andra viktiga åtgärder. Initiativ som syftar till att stärka hållbart skogsbruk i alla länder måste stödjas.

Anf. 42 TINA EHN (mp):

Det har framkommit kritik runt det här förslaget utifrån att det endast är producentlandets nationella lagstiftning som skulle gälla och att olagligt avverkat timmer enligt regionala och internationella miljölagar kan passera som lagligt. Det är en ganska viktig sak i hela den här processen, att man inte skapar möjligheter till kryphål över huvud taget. Jag tycker att det är viktigt att uppmärksamma det.

Den här frågan är oerhört viktig. Den är oerhört stor. Det är en fråga om klimatet. Det står också i bakgrundsmaterialet här att den olagliga avverkningen är en starkt bidragande faktor till den globala avskogningen som medför enorma miljöskador. Avskogningen i sig ligger bakom omkring 20 procent av de globala utsläppen av växthusgaser. Det är en stor global förlust av biologisk mångfald som pågår.

Vi är många från miljö- och jordbruksutskottet här som deltog i en resa till Brasilien där vi fick möjlighet att träffa dåvarande miljöminister Marina Silva, som är väldigt engagerad i de här frågorna i Brasilien och Amazonas. Där fick vi bekräftat hur det går till, med maskopi mellan olika skogsavverkningsföretag och rancher, farmer. Det är bara en del av allt detta. Jag tror inte att det finns någon i den här salen som inte känner till det.

Frågan är jätteviktig. Jag tycker att vi ska hålla fanan högt, se till att det inte finns några kryphål och driva på.

Anf. 43 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Jag kan bara hålla med Tina Ehn om det viktiga i denna fråga. Nu är vi i ett väldigt tidigt skede, och det kommer naturligtvis att utmejslas

inriktningar för hur det här ska utformas etcetera. Men i det förslag till svensk ståndpunkt som vi har fått ut i handlingarna tycker jag att det är viktigt att trycka på inriktningen att man i de länder där sådant här förekommer ska försöka ge stöd till myndigheterna att ta ett helhetsgrepp. Om vi bara är inriktade på det som importeras till EU är risken att man skickar det virke som är okej till oss och resten går någon annanstans. Det är viktigt att ha den synen på det. Vi ska inte ha någon bojkott generellt sett, utan det är bättre att komma till rätta med problemet vid källan.

Anf. 44 JACOB JOHNSON (v):

Jag vill också understryka vikten av de här frågorna. Jag förutsätter att regeringen beaktar synpunkter som bland annat förts fram från Greenpeace i den här frågan innan man formulerar det slutgiltiga svenska ställningstagandet.

Anf. 45 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Låt mig först konstatera att det är en presentation av förslaget vid det här tillfället. Jag förväntar mig ingen längre debatt – kanske ingen debatt över huvudet taget – i det här sammanhanget.

Jag upprepar att vi från svensk sida anser att det är viktigt att åtgärder vidtas där det finns problem med illegal avverkning. Det gäller alltså att stärka strukturer för lagefterlevnad och se till att det finns behöriga myndigheter i alla länder, att vi har övervakning och att vi kommer fram till sådant som gäller markgarrättigheter och brukarrättigheter på ett bra sätt i alla delar av världen.

Vi jobbar på andra fronter också. Inom FN:s skogsforum pågår ett arbete med att stödja länder att införa ett hållbart skogsbruk. Sverige är en del av det arbetet genom EU.

Sverige är också aktivt inom något som heter MCPEF som har tagit fram kriterier för ett hållbart skogsbruk. Vi jobbar alltså på flera fronter än EU-fronten.

Vi kommer att ge berörda intressenter tillfälle att lämna synpunkter på förslaget.

Anf. 46 CARINA OHLSSON (s):

Det här är en fråga som också berör näringsutskottets verksamhet. När man går vidare med frågan bör näringsutskottet bli informerat.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Vi lämnar därmed informationen i punkt 6 och går vidare till punkt 7 om fiskefrågan.

Det har varit överläggningar i sak i miljö- och jordbruksutskottet. Det vill jag säga med viss emfas. Om vi nu alla ska visa respekt för den inte längre så nya riksdagsordningen ska vi respektera miljö- och jordbruksutskottets arbete i den här frågan. Där fanns det stöd för regeringens ståndpunkt på basis av det utsända materialet och det muntligen framförda med avvikande meningar från v och mp.

Jag vill verkligen understryka detta och be er som ändå vill göra inlägg att hålla er till det som är nytt eller verkligen måste upprepas, annars är vi inte riktigt sjysta mot miljö- och jordbruksutskottet. Det ska vi vara.

Jag ska dock säga att det lär finnas ett nytt underlag på franska. Det kanske inte hade kommit miljö- och jordbruksutskottet till känna. Mig veterligen finns det alltså lite nytt material.

Anf. 48 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Min grundinställning är att fiskeriförvaltningen ska verka för långsiktighet. Att vi ska använda våra resurser på ett hållbart sätt tycker jag ska vara självklart för alla. Vi ska använda den bästa vetenskapliga information vi har. För att skapa förutsättningar för ett hållbart fiske är det nödvändigt med förvaltnings- och ibland återhämtningsplaner. De planerna formaliserar en långsiktig strategi.

Det är positivt i det här sammanhanget att vi i dag har en torskplan som vägledning.

Det vi diskuterar i dag är fiskekvoterna för Östersjön som ska gälla nästa år, alltså 2009. Det finns behov av kvotreduktion i flera bestånd. Av den anledningen vill jag stödja inriktningen på kommissionens förslag. Jag är road för sillen i västra Östersjön. Det har varit ytterligare ett år av dålig rekrytering. Det finns alltså inte tillräckligt med ung fisk.

Kommissionen föreslår en mycket stor reduktion. Det kommer att vara svårt för kommissionen att få stöd för denna position till exempel från tysk och dansk sida. Där menar man att minskningen är för kraftig.

Jag vill och hoppas att kvoten minskas tillräckligt så att vi får se en återhämtning vad beträffar sillen. Regeringen stöder alltså denna kraftiga reduktion.

Torsken i östra Östersjön har visat en förbättring, vilket jag är oerhört glad över. Jag kan berätta att forskare vid till exempel Stockholms universitet har visat att anledningen till att det finns mer torsk inte bara är en effekt av naturlig variation utan, till vår glädje, också beror på politiska åtgärder. Jag tycker att det är glädjande att kunna säga att den politik vi bedriver inom EU har effekt.

Samtidigt är det viktigt att vi inte överdriver de positiva signalerna utan agerar ansvarsfullt i linje med torskplanens långsiktiga strategi.

Häromdagen läste jag en nyligen framtagen forskarrapport som visar att om vi håller oss inom torskplanen finns det mycket som talar för att torskbestånden i Östersjön tredubblas på fem år. Jag tycker att det bådär gott för framtiden att kommissionen håller fast vid vår antagna torskplan med det förslag som man nu har lagt fram. Det verkar dessutom som om alla medlemsstater stöder förslaget.

Det är också viktigt att de selektiva redskapen förbättras, inte minst för att minska ”discarden”, det vill säga fisk som är för liten och kastas över bord. Jag anser att de två selektiva redskapen Bacoma och T 90 bör utvärderas.

Vi behöver en ny och mer effektiv Bacoma. Små fiskar ska sorteras ut redan i trålen. Om vi får en trål som är tillräckligt effektiv kan det finnas anledning att överväga behov av minimimått. Regeringen har drivit denna fråga i samband med kvotförhandlingarna. Kommissionen har lyssnat. Om det går enligt planen kan en utvärdering ske under nästa år. I så fall kan en ny Bacoma vara klar att användas år 2010.

Fiskeriförvaltningen handlar om mycket mer än bara fiskkvoter; det är viktigt att komma ihåg. Diskussionen om fiske fastnar ofta i att räkna mängden fisk som får fångas. I dag används många andra redskap för att

förvalta fisket. I denna förordning har man lagt fram förslag om hur stor fiskeansträngningen ska vara, det som kallas *effort*. I den här förordningen mäts *effort* i antalet dagar ute ur hamn. Enligt torskplanen ska den reduceras med 10 procent. Det är viktigt att vi stöder det, tycker jag. Att reglera fiskedagar underlättar också för fiskerikontrollen. De flesta medlemsstater är positiva även till detta.

Fiskerikontrollen har förbättrats mycket under de senaste två åren. Bland annat har Polen tvingats betala tillbaka sitt överfiske med sänkta kvoter. De har haft trålstopp för torskfisken sedan maj.

EU:s fiskerikontrollorganisation har förnyats och förbättrats och är mer aktiv än tidigare. I Sverige ser vi över vårt sanktionssystem. Fiskeriverket får större befogenheter att kontrollera fisket.

Trots dessa förbättringar är inte frågan färdigdiskuterad. Vi måste fortsätta vårt arbete med att förbättra fiskerikontrollen. Det gäller att vara aktiv i alla instanser, både nationellt och inom EU.

Jag vill påminna mina kolleger om det inför rådsmötet.

Anf. 49 JACOB JOHNSON (v):

Med hänvisning till avvikande mening i miljö- och jordbruksutskottet anmäler jag avvikande mening även här.

Anf. 50 TINA EHN (mp):

Med hänvisning till det som hände i miljö- och jordbruksutskottet anmäler jag också avvikande mening här.

Jag har en fråga som gäller dagar ur hamn. Vilket genomsnittligt antal dagar till sjöss räknar man med nu, och var hamnar man med förslaget om en 10-procentig minskning?

Anf. 51 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! I det västra beståndet är det 178 dagar och i det östra beståndet 225 dagar. Det är sedan minus 10 procent på det.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Diskussionen i denna fråga är därmed avslutad här i nämnden. Jag konstaterar att vi har en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende, men noterar avvikande meningar v och mp.

Vi går över till punkt 8 om beslut om politisk överenskommelse angående fisket på vissa djuphavsbestånd.

Det är en fråga som återkommer vartannat år. Den har alltså senast varit i EU-nämnden inför den förra perioden. Nu är det dags för den kommande. Om detta har miljö- och jordbruksutskottet informerats, men inte överlagt. Underlag är utsänt.

Anf. 53 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Fiskemöjligheterna för gemenskapens länder på djupvattenlevande fiskbestånd bestäms alltså vartannat år.

Nu ska TAC:er för 2009 och 2010 fastställas. Under hösten 2008 kom Ices med en uppdaterad vetenskaplig rådgivning för ett 14-tal djupvattenlevande fiskar, däribland atlantisk soldatfisk, skoläst, birkelånga och långa.

Fortfarande är kunskapen om dessa arter väldigt begränsad. Regeringen kommer därför att verka för att man följer försiktighetsprincipen och Ices rådgivning när man beslutar om TAC:er.

Jag kan dessutom upplysa om att Sverige inte för något riktat fiske mot dessa arter.

Anf. 54 LARS TYSKLIND (fp):

Fru ordförande! Att Sverige inte har något eget riktat fiske, försvarar det vår ställning? Jag vet inte om det är en obefogad oro.

Vissa länder driver att inte hålla så hårt på Ices regler och försiktighetsprincipen om deras intressen hotas. Därför undrar jag om Sverige har något reellt inflytande och kan driva frågan ordentligt.

Anf. 55 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Principiellt är svaret ja. Vi har vår röst även i detta fall och kommer att framföra de synpunkter som vi har på detta, även om vi inte har del i fisket.

Anf. 56 ORDFÖRANDE:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt även i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 9 angående fisket i Svarta havet. Det här är också en regelbunden översyn. Det finns sent inkommet underlag på franska – mig veterligen inte på svenska. De fransktalande specialisterna vet nu detta.

Anf. 57 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Förordningen avser att fastställa fiskemöjligheter och vissa tekniska villkor för fiske av piggvar och skarpsill i Svarta havet under 2009. Berörda medlemsstater är Bulgarien och Rumänien.

Förslaget är i princip likvärdigt med förra årets, vilket var första året detta fiske reglerades. De utestående frågorna är önskemål om en viss höjning av TAC för piggvar samt maskstorleken för piggvarsfiske.

Regeringen stöder kommissionens förslag och vad kommissionen och berörda medlemsstater kan komma överens om i smärre förändringar.

Anf. 58 ORDFÖRANDE:

Jag finner sammanfattningsvis en majoritet för regeringens ståndpunkt i denna fråga.

Vi går över till punkt 10, en diskussion angående bilateralt fiskeavtal med Norge.

Även sådant har vi normalt årsvis. Det finns underlag på svenska utskott till nämndens ledamöter. Det föranleder diskussion.

Anf. 59 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Frågan gäller ett första meningsutbyte om förhandlingarna mellan EG och Norge om nästa års fiskemöjligheter på det bestånd som man förvaltar gemensamt i Nordsjön och Skagerrak.

Något förslag föreligger alltså inte. I stället har ordförandeskapet ställt ett antal frågor till rådet för att ge kommissionen vägledning inför

förhandlingarna. Frågorna rör lämpliga fångstmängder och bevarandeåtgärder för gemensamt förvaltade bestånd, förhandlingsupplägg för att balansera avtalet, möjligheterna till ytterligare långsiktiga förvaltningsplaner samt möjlig förvaltning av gemensamma men inte gemensamt förvaltade bestånd av vissa arter samt utkastproblematiken.

För regeringens del är torsken och att TAC:er sätts på ett biologiskt försvarbart sätt för att skydda bestånden en högt prioriterad fråga.

Det är i detta hänseende särskilt viktigt att man enas med Norge om en torskåterhämtningsplan samt om kraftfulla åtgärder för att undvika att torsk kastas över bord.

Anf. 60 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Jag ska bara göra ett litet medskick. Erfarenhetsmässigt tror jag att det är viktigt att Sverige till kommissionen, eftersom det är EU som förhandlar, framför att man försöker titta på hela situationen, både fisket och beredningsnäringen, när man har dessa diskussioner med Norge och inte bara tittar på själva fisket.

Anf. 61 CARINA OHLSSON (s):

Fru ordförande! Jag undrar om ministern vet hur det kan tänkas gå. Det är inte alltid så enkelt att förhandla med Norge, trots en regering som både jag och kanske Eskil Erlandsson tycker om i detta fall. Men hur förväntas det gå? Har ministern hört något i andra bilaterala kontakter, kanske mellan Sverige och Norge?

Anf. 62 LARS TYSKLIND (fp):

Jag har en följdfråga till Carina Ohlssons fråga. Det är speciellt intressant att få höra om Norge har haft några synpunkter i diskussionen om en återhämtningsplan för torsk i Nordsjön. Har de haft några inspel i den diskussion som har varit?

Anf. 63 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag tar med mig Bengt-Anders Johanssons medskick. Frågan om rädslan för att berednings- och förädlingsindustri slås ut, om kustsamhällets överlevnad och liknande brukar väldigt ofta komma upp på bordet i diskussionerna.

Till vår glädje kan jag säga att vi har väldigt goda förbindelser och kontakter med Norge, vilket i detta sammanhang brukar leda till att vi är ense och försöker förmå kommissionen att inta den position som vi kan enas om. Norge har en fundering på en torskåterhämtningsplan.

Anf. 64 ORDFÖRANDE:

Jag finner att det finns ett stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Vi går till punkt 11 om förberedelser inför det 16:e årliga mötet angående tonfisk i Marrakech, Marocko. Här ska det antas en politisk överenskommelse om gemenskapens ståndpunkt inför detsamma. Underlag är utsänt.

Anf. 65 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Nya dokument har presenterats sent i frågan. Vad som ska diskuteras är en generell gemenskapsposition för Iccat. Det är första gången som beslut om ett sådant mandat för en regional fiskerierorganisation fattas i rådet. Skälet är att detta tidigare har hanterats på arbetsgrupp-nivå i rådet och att det inte längre är förenligt med fördraget. Därför föreligger nu en generell position för Iccat. Syftet är att de mer detaljerade positionerna för varje årligt möte fortsatt ska antas i arbetsgruppen. Denna uppdatering granskas dock nu av såväl kommissionens som rådets rättstjänster.

De distribuerade dokumenten tar därmed inte specifik ställning avseende EU-positionen inför Iccats årsmöte i november utan är förslag på en mer generell position och hur arbetet inför sådana möten ska organiseras.

Angående sakfrågorna i Iccat har Sverige inget direkt fiskintresse i frågan men menar att EU:s agerande avseende Iccats förvaltning och utveckling ska ske i enlighet med det åtagande för regionala fiskerierorganisationer som har gjorts, främst i FN-avtalet om gränsöverskridande fiskbestånd. Den gemensamma fiskeripolitikens förvaltningsprinciper bör tillämpas. Det är särskilt viktigt att EU intar en positiv inställning till skarpa åtgärder avseende den blåfenade tonfisken och gör utfästelser om att undvika överfiske.

Det generella mandat som föreslås uppfyller dessa principer och kan stödjas av Sverige. Det är dock viktigt att kommissionens och rådets rättstjänst når en gemensam lösning. Sverige bör därför avvakta denna diskussion.

Principiellt är det viktigt att positionerna utformas på ett sådant sätt att den flexibilitet som krävs från EU:s sida under pågående årsmöte inte begränsas. Det får inte finnas någon risk att EU inte kan agera.

Anf. 66 SOFIA ARKELSTEN (m):

Jag har en kunskapsfråga. I förslaget till svensk ståndpunkt står det att den gemensamma fiskeripolitikens förvaltningsprinciper bör tillämpas. Då kan man tänka att den gemensamma fiskeripolitiken inte har varit så våldsamt bra. Det har varit subventionerade fiskeflottor och så vidare. Nu är det på väg att bli bättre.

Men är det förvaltningsplanerna och den modellen som kommer att tillämpas, eller är det fiskeripolitikens principer?

Anf. 67 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Karin Victorin är specialist på detta.

Anf. 68 Departementssekreterare KARIN VICTORIN:

Man kan förstås diskutera om den gemensamma fiskeripolitiken har varit en framgång eller inte. Men det står i den gemensamma fiskeripolitiken att man ska agera ansvarsfullt eftersom målsättningen med fiskeripolitiken fortfarande är att få upp bestånden. I internationella organisationer och även i förhållande till tredjeland har gemenskapen ett åtagande att man ska tillämpa samma principer även när man är på internationella vatten för gemenskapens fiske.

Anf. 69 TINA EHN (mp):

Samtidigt är det precis det som sägs här, att EU:s markanta överfiske av detta bestånd har kritiserats ordentligt och har skadat den gemensamma fiskepolitikens anseende väldigt mycket.

Om Sverige i sin ståndpunkt säger att man utgår från att EU:s agerande ska lösa detta problem, finner jag inte att det finns substans i texten som känns tillräckligt bra.

Min fråga blir helt enkelt: Hur då? Jag kanske inte riktigt förstår allt som har sagts, men det känns väldigt tunt.

Anf. 70 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Som kommentar till Tina Ehns frågeställningar kan jag säga att kommissionen har agerat. Om frågan om gemenskapens överfiske kommer upp i marginalen på Iccats årsmöte stöder vi det generellt föreslagna mandatet att man ska respektera förvaltningsplaner och respektera FN-avtal om gränsöverskridande bestånd.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Vi går därmed till punkt 12 Övriga frågor. Notera att det finns en blå lapp till som det står d på. Den hör till övriga frågor. Det är en tidigare anförd polsk fråga om att få lite extra pengar. Den var uppe i nämnden den 26 september också.

I övrigt är underlag utsänt för a, b och c.

Detta är information för vår del, och underlag är utsänt. Men om jordbruksministern vill säga något om detta kan han göra det.

Anf. 72 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Frågan kommer upp som en övrig fråga på begäran av både Ungern och Polen. Priserna för bearbetade äpplen har rasat under våren. Till följd av prisrasen har tusentals ton äpplen inte skördats i år.

Svenska odlare har emellertid inte samma problem som ungerska och polska odlare utan får bra betalt för sina industriäpplen. Att det skiljer sig åt beror på att vi har en annan typ av industri. Den största delen av industriäpplena går till mustproduktion. Denna produktion använder sig av färsk frukt.

Ungern och Polen däremot använder sig mest av koncentrat och sägs ha spekulerat i våras genom att ha köpt upp stora mängder fryst koncentrat då de trodde att priserna skulle gå upp. I stället gick priserna ned, och de har nu förlorat en massa pengar.

Ungern och Polen vill att rådet ska behandla frågan och föreslår att kommissionen ska finna en lösning för att förhindra en kris.

Anf. 73 MONICA GREEN (s):

Jag vill som vanligt påpeka, vilket vi alltid brukar göra, vikten av budgetrestriktivitet. När det gäller 12 d har vi ingen annan uppfattning än regeringen. Men jag vill understryka att detta är en principiell fråga och att det är viktigt att vi alltid håller fast vid detta.

Jag noterade också att jordbruksministern i ett tidigare inlägg sade att det är bra om man jobbar på det sättet att man hela tiden skapar system för att det går åt mindre och mindre pengar. Det välkomnar jag.

Jag undrar om jordbruksministern tänker vara aktiv i denna fråga också och inte ställa sig vid sidan när det gäller att säga nej till Polens begäran.

Anf. 74 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):
Jag förbereder mig för att kunna agera.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Då är det noterat. Vi har säkert anledning att återkomma även i den frågan.

Ingen begär ordet om de övriga frågorna. Vi tackar för informationen i den frågan.

Vi backar en smula. Kvar på rådsagendan står som vanligt godkännande av A-punktlistan. Vi har en trolig A-punktlista från Statsrådsberedningen med olika sorters frågor precis som vanligt.

Ingen begär ordet. Vi kan då fatta beslut. Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringen ståndpunkt i dessa ärenden.

Då är vi klara med rådsagendan. Innan vi övergår till vårt gula papper tackar vi jordbruksministern med medarbetare för i dag och önskar trevlig helg. Lycka till på rådet.

Innehållsförteckning

2008/09:7

24 oktober

1 § Jordbruksminister Eskil Erlandsson	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	2
Anf. 5 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	2
Anf. 6 CARINA OHLSSON (s).....	2
Anf. 7 JACOB JOHNSON (v)	3
Anf. 8 SOFIA ARKELSTEN (m)	3
Anf. 9 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	3
Anf. 10 TINA EHN (mp)	3
Anf. 11 SOFIA ARKELSTEN (m)	3
Anf. 12 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	3
Anf. 13 LARS LILJA (s).....	4
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 15 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	4
Anf. 16 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	4
Anf. 17 LARS LILJA (s).....	4
Anf. 18 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	5
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 20 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	5
Anf. 21 TINA EHN (mp)	6
Anf. 22 CARINA OHLSSON (s).....	6
Anf. 23 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	7
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 25 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	7
Anf. 26 ERIK A ERIKSSON (c).....	9
Anf. 27 JACOB JOHNSON (v)	9
Anf. 28 CARINA OHLSSON (s).....	10
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 30 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	10
Anf. 31 ERIK A ERIKSSON (c).....	11
Anf. 32 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	12
Anf. 33 MONICA GREEN (s)	12
Anf. 34 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 35 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	12
Anf. 36 MONICA GREEN (s)	13
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 38 PEDER WACHTMEISTER (m).....	13
Anf. 39 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	13
Anf. 40 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 41 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	14
Anf. 42 TINA EHN (mp)	14
Anf. 43 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	14
Anf. 44 JACOB JOHNSON (v)	15
Anf. 45 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	15
Anf. 46 CARINA OHLSSON (s).....	15
Anf. 47 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 48 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	16

Anf. 49	JACOB JOHNSON (v)	17
Anf. 50	TINA EHN (mp)	17
Anf. 51	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	17
Anf. 52	ORDFÖRANDE	17
Anf. 53	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	17
Anf. 54	LARS TYSKLIND (fp)	18
Anf. 55	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	18
Anf. 56	ORDFÖRANDE	18
Anf. 57	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	18
Anf. 58	ORDFÖRANDE	18
Anf. 59	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	18
Anf. 60	BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	19
Anf. 61	CARINA OHLSSON (s)	19
Anf. 62	LARS TYSKLIND (fp)	19
Anf. 63	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	19
Anf. 64	ORDFÖRANDE	19
Anf. 65	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	20
Anf. 66	SOFIA ARKELSTEN (m)	20
Anf. 67	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	20
Anf. 68	Departementssekreterare KARIN VICTORIN	20
Anf. 69	TINA EHN (mp)	21
Anf. 70	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	21
Anf. 71	ORDFÖRANDE	21
Anf. 72	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	21
Anf. 73	MONICA GREEN (s)	21
Anf. 74	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	22
Anf. 75	ORDFÖRANDE	22